

LII Spotkanie audytorów wewnętrznych z jednostek sektora finansów publicznych

Warszawa 23 września 2014 r.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

- Program został ustanowiony **uchwałą Nr 37 Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2014 roku w sprawie** *Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019*, opublikowaną w M.P. z 2014 r. poz. 299
- Wszedł w życie **29 kwietnia 2014 roku**

Program stanowi główny element koordynujący krajową politykę antykorupcyjną

Geneza

- ***Sprawozdanie końcowe z realizacji programu zwalczania korupcji – Strategia Antykorupcyjna*** – rekomendowano Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jako odpowiedzialnego za przygotowanie kolejnego planu strategicznych działań antykorupcyjnych;
- **Prace nad opracowaniem *Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji*** (zespół: CBA, KGP, ABW, KPRM; MSZ, MS; następnie zespół w MSW);
- **Przeprowadzenie uzgodnień i konsultacji *Rządowego Programu* :**
 - resortowo,
 - międzyresortowo,
 - społecznie;
- **Pozytywne zaopiniowanie dokumentu przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego ^[1];**
- **Podjęcie uchwały ustanawiającej *Rządowy Program* przez Radę Ministrów.**

[1] Dokument jest programem rozwoju w rozumieniu *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Cel główny: ograniczenie korupcji w Polsce

Cele strategiczne:

- **Wzmocnienie działań prewencyjnych i edukacyjnych.**
- **Wzmocnienie zwalczania korupcji.**

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Mierniki:

- Indeks Percepcji Korupcji.
- Statystyki dot. przestępczości korupcyjnej organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości
Baza: lata 2010 – 2011 – w zakresie przestępstw korupcyjnych spenalizowanych w kodeksie karnym.
- Badania opinii publicznej.
- Pozytywna ocena realizacji działań antykorupcyjnych przez instytucję wdrażającą^[1] oraz ewaluującą^[2] *Rządowy Program*

[1] Zespół powołany przez Prezesa Rady Ministrów, którego Przewodniczącym będzie Minister Spraw Wewnętrznych

[2] Najwyższa Izba Kontroli i *Antykorupcyjna Koalicja Organizacji Pozarządowych (AKOP)*

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Cel strategiczny - Wzmocnienie działań prewencyjnych i edukacyjnych:

- Wypracowanie i wdrożenie skoordynowanej, krajowej polityki antykorupcyjnej.
- Wzmocnienie wewnętrznych mechanizmów antykorupcyjnych w administracji publicznej.
- Zwiększenie aktywnego udziału społeczeństwa, w tym organizacji pozarządowych, w procesie zapobiegania i zwalczania korupcji oraz wzmocnienie współpracy z administracją publiczną.
- Kształtowanie postaw antykorupcyjnych w społeczeństwie.
- Wspieranie postaw etycznych w sektorze prywatnym, w tym tworzenie warunków prowadzących do ograniczenia możliwości korupcji.
- Realizacja zobowiązań międzynarodowych RP dotyczących prewencji i edukacji antykorupcyjnej.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Cel strategiczny - Wzmocnienie zwalczania korupcji:

- Wzmocnieniu mechanizmów i struktur antykorupcyjnych.
- Wzmocnieniu współdziałania i koordynacji działań organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości.
- Doskonaleniu rozwiązań prawnych w celu skuteczniejszego zwalczania przestępczości korupcyjnej.
- Realizacji zobowiązań międzynarodowych RP w zakresie prawno-karnym oraz ścigania przestępczości korupcyjnej.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

System wdrożenia *Rządowego Programu (IV poziomy)*

I poziom:

- Stanowiska koordynujące (koordynatorzy) realizację Rządowego Programu - Ministerstwa i urzędy centralne.

II poziom:

Międzyresortowe grupy robocze – podmioty wiodące w wykonaniu zadania.
Przewodniczący komitetu: sekretarz lub podsekretarz stanu.

III poziom:

Instytucja wdrażająca Rządowy Program – Zespół powołany przez Prezesa Rady Ministrów, którego Przewodniczącym będzie Minister Spraw Wewnętrznych.

IV poziom:

- Rada Ministrów rozpatruje i przyjmuje sprawozdania z realizacji Rządowego Programu.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Ewaluacja *Rządowego Programu* :

Antykorupcyjna Koalicja Organizacji Pozarządowych

reprezentowana przez m.in. Fundację im. Stefana Batorego, Stowarzyszenie Szkołą Liderów, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Fundację Komunikacji Społecznej, Stowarzyszenie Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich, a także Helsińską Fundację Praw Człowieka, w roku 2016 i po zakończeniu realizacji *Rządowego Programu*.

Najwyższa Izba Kontroli

w sytuacji pozytywnego rozpatrzenia przez Prezesa NIK wniosku Prezesa RM w sprawie przeprowadzenia kontroli realizacji *Rządowego Programu* (kontrola na wniosek PRM w roku 2016 oraz po zakończeniu Programu).

Instytucja wdrażająca zrealizuje wnioski z przeprowadzonej ewaluacji.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania wynikające z Programu:

1. Ustanowienie koordynatora w zakresie realizacji Programu

Stanowiska takie mają być utworzone obligatoryjnie w ministerstwach i urzędach centralnych mających status organów, zaangażowanych w realizację Programu i w sytuacji, gdy nie funkcjonuje w strukturach organizacyjnych danego urzędu stanowisko realizujące zadania w zakresie antykorupcji.

W pozostałych urzędach stanowiska takie utworzone zostaną na zasadzie dobrowolności.

2. Powołanie Międzyresortowego Zespołu do spraw koordynacji i monitorowania wdrażania Programu oraz jego obsługa merytoryczna i organizacyjna.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Stałe zadania koordynatora w ramach urzędu:

- cykliczne opracowywanie diagnoz w zakresie zagrożeń i ryzyk korupcyjnych występujących i potencjalnych; cykliczne, roczne sprawozdawanie przedmiotowej kwestii Ministrowi;
- **jednostki, które wdrożyły systemowe zarządzanie ryzykiem dokonują analizy ryzyk korupcyjnych i sprawozdań w przedmiotowej kwestii w sposób i w terminach wynikających z procedur zarządzania ryzykiem;**
- opracowanie wykazu grup zawodowych (stanowisk) zagrożonych korupcją, przy współpracy instytucji zainteresowanych, środowisk naukowych oraz sektora pozarządowego – w zależności od potrzeb oraz okresowe aktualizowanie wykazu
- opracowanie i wdrożenie systemu przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym oraz sukcesywne jego doskonalenie;
- analizowanie informacji o występowaniu nieprawidłowości w funkcjonowaniu urzędu;
- organizowanie i prowadzenie szkoleń w zakresie przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów;
- upowszechnianie wśród pracowników urzędu wiedzy w zakresie zagrożeń korupcyjnych i konfliktu interesów z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej (np. strony intranetowe i internetowe Ministerstw /urzędów centralnych);
- opiniowanie w ramach procesu uzgodnień resortowych i międzyresortowych, projektów aktów normatywnych oraz wewnętrznych regulacji pod kątem możliwych zagrożeń korupcyjnych.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania koordynatora bezpośrednio związane z realizacją Programu:

- **opracowanie planu (-ów) realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji zawierających mierniki, zakresy odpowiedzialności i harmonogram prac** (wraz z terminami, oceną ryzyka oraz szacunkowymi kosztami wykonania poszczególnych zadań/działañ) oraz skonsultowanie ich w ramach właściwej grupy roboczej w przypadku funkcjonowania takiej w danym zadaniu/działaniu;
- **zebranie z urzędów podległych/nadzorowanych planów realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji celem sporządzenia jednego zbiorczego planu**, a następnie przedłożenie go szefowi właściwej grupy roboczej w przypadku funkcjonowania takiej w danym zadaniu/działaniu w okresie czternastu tygodni od powołania zespołu ds. realizacji Programu;
- **wdrożenie planu (-ów) realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji, okresowe ich monitorowanie, sprawozdawanie i aktualizacja**
- **zmiana planu (-ów) działań w zależności od zmian wskazywanych przez instytucję wdrażającą lub ewaluującą, w tym związanych z wytycznymi/wnioskami zawartymi w raporcie ewaluującym Program;**
- **monitorowanie prac podejmowanych w urzędach nadzorowanych lub podległych na rzecz wdrażania Programu;**
- **sprawozdawanie wykonania zbiorczego planu realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji szefowi grupy roboczej;**
- **współpraca z koordynatorami w urzędach nadzorowanych lub podległych.**

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania koordynatora w urzędzie podległym/nadzorowanym:

- **opracowanie planu (-ów) realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji zawierających mierniki, zakresy odpowiedzialności i harmonogram prac** (wraz z terminami, oceną ryzyka oraz szacunkowymi kosztami wykonania poszczególnych zadań/działañ);
- **skonsultowanie i przekazanie planu (-ów) realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji do koordynatora w ministerstwie nadzorującym, w okresie ośmiu tygodni od powołania zespołu ds. realizacji Programu**;
- **wdrożenie planu (-ów) realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji, okresowe ich monitorowanie, sprawozdawanie i aktualizacja**;
- **zmiana planu (-ów) działań w zależności od zmian wskazywanych przez instytucję wdrażającą lub ewaluującą, w tym związanych z wytycznymi/wnioskami zawartymi w raporcie ewaluującym Rządowy Program po wcześniejszym skonsultowaniu ich z koordynatorem w ministerstwie nadzorującym**;
- **sprawozdawanie wykonania planu (-ów) realizacji działań w zakresie przeciwdziałania korupcji koordynatorowi w ministerstwie nadzorującym**;
- **współpraca z koordynatorem w ministerstwie nadzorującym.**

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania międzyresortowego zespołu:

- koordynowanie i monitorowanie wdrożenia Programu;
- sporządzanie okresowych sprawozdań z realizacji Programu wraz z wnioskami i przedstawianie ich Radzie Ministrów;
- monitorowanie wdrażania wniosków z raportów otrzymanych od instytucji ewaluujących Program (NIK i AKOP);
- dokonanie pomiaru realizacji celu szczegółowego Programu „Wzmocnienie działań prewencyjnych i edukacyjnych” (przeprowadzenie badań społecznych).

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania/działania dla wszystkich ministerstw i urzędów centralnych, określone jako stałe lub realizowane wg potrzeb:

- 1) W ramach zadania „Wypracowanie i wdrożenie mechanizmów oceny projektów aktów prawnych pod względem antykorupcyjnym, okresowej oceny efektywności oraz jakości przepisów obowiązujących, pod względem antykorupcyjnym”:**
 - **Dokonywanie przez administrację publiczną przy udziale organizacji pozarządowych i społeczeństwa, przeglądu i oceny efektywności działania aktów prawnych pod kątem obniżania ryzyka wystąpienia korupcji, w szczególności w zakresie ograniczania uznaniowości przy podejmowaniu decyzji przez pracowników i urzędników w administracji publicznej, w tym:**
 - angażowanie instytucji społecznych w diagnozowanie zagrożeń korupcyjnych oraz tworzenie i wdrażanie rozwiązań w zakresie właściwego reagowania na nie;
 - sygnalizowanie organom ustawodawczym luk prawnych lub przepisów mających charakter korupcjogenny, dostrzeganych w ramach bieżącej pracy.
 - **Opracowanie i wdrożenie mechanizmu efektywnego wdrażania wniosków „de lege ferenda” zgłaszanych przez NIK.**

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania/działania dla wszystkich ministerstw i urzędów centralnych, określone jako stałe lub realizowane wg potrzeb: (cd.)

- 2) **W ramach zadania dotyczącego przeglądu regulacji i implementacji przepisów dotyczących: podejmowania dodatkowych zajęć w trakcie oraz po zakończeniu służby publicznej, składania i analizy oświadczeń o stanie majątkowym, ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, w szczególności w zakresie spójności z prawem samorządowym oraz w kwestii prowadzenia rejestru korzyści, lobbingu oraz zwiększenia przejrzystości procesu stanowienia prawa, immunitetów, funkcjonowania Funduszy Wsparcia w służbach resortu sw, wynagradzania osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi; zatrudniania w spółkach Skarbu Państwa byłych lub czynnych funkcjonariuszy służb specjalnych i organów ścigania; wymagań i kryteriów, jakie muszą spełnić osoby ubiegające się o stanowisko we władzach spółek Skarbu Państwa, niekaralnych form korupcji (konfliktu interesów, nepotyzmu, kumoterstwa):**
- wdrożenie rekomendacji z analiz prowadzonych w ramach grup roboczych w ww. zakresie w razie potrzeby wraz ze stosownymi zmianami legislacyjnymi oraz udział w grupach roboczych wypracowujących rekomendacje;
 - przeprowadzenie akcji informacyjnej i szkoleniowej w administracji rządowej i samorządowej, zorganizowanie systemu wymiany najlepszych praktyk. Organizowanie seminariów, konferencji z udziałem ekspertów rządowych, naukowych i pozarządowych na temat rozwiązań obecnie funkcjonujących, dobrych praktyk zagranicznych oraz założeń zmian legislacyjnych, jeśli takie wynikały będą z rekomendacji.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania/działania dla wszystkich ministerstw i urzędów centralnych, jako stałe lub realizowane wg potrzeb: (cd.)

- 3) W ramach zadania „Wzmocnienie przejrzystości, konkurencyjności i obiektywności procesu udzielania zamówień publicznych, gospodarowania mieniem i środkami publicznymi oraz prywatyzacji”:**
- Zapewnienie konsultacji z udziałem ekspertów rządowych, samorządowych, naukowych i pozarządowych na temat zagrożeń korupcyjnych w sferze zamówień publicznych, gospodarowania środkami publicznymi i prywatyzacji.
 - Uwzględnienie wyników bieżącej analizy i konsultacji w projektowanych zmianach prawnych ustaw (prawo zamówień publicznych, ustawa o finansach publicznych, o komercjalizacji i prywatyzacji itp.) i aktów wykonawczych.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

**Zadania/działania dla wszystkich ministerstw i urzędów centralnych,
jako stałe lub realizowane wg potrzeb: (cd.)**

- 4) W ramach zadania „Przegląd zobowiązań międzynarodowych i wzmacnianie współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania korupcji”:**
 - Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk z innymi państwami w obszarze przeciwdziałania korupcji.

- 5) W ramach zadania „Wdrożenie edukacji antykorupcyjnej do programów kształcenia i doskonalenia funkcjonariuszy publicznych i osób pełniących funkcje publiczne, w tym w zakresie etyki zawodowej oraz zapobiegania konfliktowi interesów”:**
 - Opracowanie i wdrożenie edukacyjnych programów sektorowych przez poszczególne resorty/urzędy centralne, skierowanych również do instytucji podległych/nadzorowanych, w szczególności mających status organów.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadania/działania dla wszystkich ministerstw i urzędów centralnych, jako stałe lub realizowane wg potrzeb: (cd.)

6) W ramach zadania „Tworzenie i realizacja społecznych programów i kampanii edukacyjnych”:

- Organizowanie spotkań (konferencji) przedstawicieli organizacji pozarządowych, szkół wyższych i organów przeciwdziałających i zwalczających korupcję w celu wymiany wiedzy i doświadczeń;
- Opracowanie i wdrożenie edukacyjnych programów sektorowych przez poszczególne ministerstwa/urzędy centralne, skierowanych do instytucji nadzorowanych nie będących podmiotami państwowymi;
- Tworzenie i realizacja społecznych programów z zakresu edukacji antykorupcyjnej kierowanych do społeczeństwa w środkach masowego przekazu, z wykorzystaniem mediów społecznościowych.

Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 - 2019

Zadanie/działania przewidziane dla MF jako koordynatora

Zadanie:

Wzmocnienie działania wewnętrznych komórek kontrolnych i audytu wewnętrznego

Działania:

- **Analiza zapewnienia gwarancji niezależności audytorom wewnętrznym jednostek sektora finansów publicznych, opracowanie wniosków adekwatnych do wyników diagnozy (w tym legislacyjnych) oraz ich wdrożenie**
- **Zorganizowanie systemu wymiany doświadczeń audytorów wewnętrznych w zakresie przeciwdziałania korupcji**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

Anita Fraj-Milczarska

*Naczelnik Wydziału Analiz
Departamentu Porządku
Publicznego MSW*

Warszawa, 23 wrzesień 2014 roku